

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน

เหตุผล

โดยปัจจุบันขยะบรรจุภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว ได้แก่ แก้ว กระจก โลหะ พลาสติก และวัสดุประกอบ ถูกทิ้งรวมกับขยะทั่วไป อุปสรรคสำคัญในการนำบรรจุภัณฑ์เหล่านั้นกลับมาแปรรูปใหม่ มีตั้งแต่การผลิตบรรจุภัณฑ์ที่ใช้วัสดุหลากหลายประเภท การบริโภคที่มีการใช้บรรจุภัณฑ์เกินความจำเป็น พฤติกรรมการทิ้งของผู้บริโภคที่ไม่มีการคัดแยกของบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วจากขยะทั่วไป การขาดการจัดการบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วในรูปแบบทรัพยากรหมุนเวียน จึงเป็นภาระการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติที่ต้องนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิต การปลดปล่อยคาร์บอนที่ทำให้เกิดปัญหาโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอื่น ดังนั้น จึงสมควรมีกฎหมายรองรับการดำเนินมาตรการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนให้เป็นไปตามลำดับขั้นของการจัดการขยะ (Waste Management Hierarchy) และการจัดการตลอดวัฏจักรชีวิต (Life Cycle Management) ของบรรจุภัณฑ์ภายใต้หลักเศรษฐกิจหมุนเวียน และสนับสนุนการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน โดยการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ตั้งแต่ผู้ผลิต ผู้บริโภค ผู้จำหน่าย ผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว สถานที่แปรรูปใหม่ สถานที่กำจัดบรรจุภัณฑ์ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การจัดการบรรจุภัณฑ์เป็นตามหลักวิชาการ เป็นธรรม มีประสิทธิภาพและคุ้มค่า ส่งเสริมเศรษฐกิจ รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การบริหารจัดการเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน อันจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพของประชาชน และประโยชน์สาธารณะ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติในบทกำหนดโทษมาตรา ๕๒ ถึงมาตรา ๕๙ ให้บังคับใช้เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสองปีนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน” หมายความว่า การเลือกวัตถุดิบหรือวัสดุที่ใช้ผลิต การออกแบบ กระบวนการผลิต การใช้ การนำมาใช้ซ้ำ การเก็บรวบรวม การคัดแยก การแปรใช้ใหม่ และการกำจัดบรรจุภัณฑ์ ที่ดำเนินการภายใต้ห่วงโซ่ความรับผิดชอบต่อตามที่กฎหมายกำหนด โดยคำนึงถึงพัฒนาการของเทคโนโลยีและนวัตกรรม การหมุนเวียนวัสดุและลดการเกิดของเสียตามแนวทางของระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน ตลอดจนการป้องกันหรือบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม

“บรรจุภัณฑ์” หมายความว่า ภาชนะหรือที่ห่อหุ้มหรือกล่องบรรจุหรือวัสดุใด ๆ ที่ใช้สำหรับการห่อหุ้ม การบรรจุ การขนส่ง การจัดการ การปกป้อง การส่งเสริมการขาย การตลาดหรือการขายผลิตภัณฑ์ และให้หมายรวมถึง อุปกรณ์ประกอบของบรรจุภัณฑ์หรืออุปกรณ์แบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง ซึ่งครอบคลุมบรรจุภัณฑ์ ได้แก่ แก้ว โลหะ กระดาษ พลาสติก และวัสดุประกอบ

“วัสดุประกอบ” หมายความว่า บรรจุภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของวัสดุตั้งแต่สองประเภทขึ้นไป โดยไม่เกิดการรวมตัวเป็นเนื้อเดียวกัน ซึ่งบรรจุภัณฑ์ที่ได้จะมีคุณสมบัติทางกายภาพหรือคุณสมบัติทางเคมีที่เหมาะสมกับการใช้งานนั้น ๆ

“บรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว” หมายความว่า บรรจุภัณฑ์ที่มีการใช้สอยหรือมีการนำมาใช้งานแล้ว และเจ้าของ หรือผู้ครอบครองไม่ประสงค์จะเก็บไว้ใช้ประโยชน์

บรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วตามวรรคหนึ่ง อาจให้ถือว่าเป็นมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือมูลฝอยที่ย่อยสลายยากหรือมูลฝอยที่ไม่ย่อยสลายตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

“มูลฝอย” หมายความว่า มูลฝอยทั่วไป มูลฝอยอันตราย มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย หรือมูลฝอยติดเชื้อ

“แปรใช้ใหม่” หมายความว่า กระบวนการที่แปรรูปหรือปรับปรุงคุณภาพของบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว เพื่อให้สามารถนำกลับมาเป็นวัตถุดิบหรือวัสดุใหม่สำหรับการผลิตเป็นบรรจุภัณฑ์ใหม่หรือผลิตภัณฑ์อื่น การแปลงเป็นพลังงาน หรือนำไปใช้ประโยชน์อื่น

“ลดการใช้” หมายความว่า ลดการใช้บรรจุภัณฑ์หรือลดปริมาณการใช้วัสดุในการผลิตบรรจุภัณฑ์

“ห่วงโซ่ความรับผิดชอบ” หมายความว่า บุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กรที่มีบทบาทในวงจรชีวิตของบรรจุภัณฑ์ และมีส่วนรับผิดชอบร่วมกันในการจัดการบรรจุภัณฑ์ เริ่มตั้งแต่ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้า ผู้ใช้หรือผู้บริโภค ผู้จำหน่าย ผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วทั้งที่เป็นภาครัฐและเอกชน สถานที่แปรใช้ใหม่ และสถานที่กำจัดบรรจุภัณฑ์

“ผู้ผลิต” หมายความว่า

(๑) ผู้ผลิตซึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้บรรจุภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้าของตนเองหรือผู้รับจ้างผลิตหรือได้รับสิทธิในการผลิตผลิตภัณฑ์ ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างให้ผลิตหรือเจ้าของเครื่องหมายการค้าไม่ได้อยู่ในประเทศไทย เพื่อกำหนดหรือจ่ายแจกในราชอาณาจักร ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการผลิตเพื่อการส่งออก

(๒) ผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้บรรจุภัณฑ์เพื่อกำหนดหรือจ่ายแจกในราชอาณาจักร ภายใต้เครื่องหมายการค้าของตนเองหรือผู้อื่น

(๓) ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าบรรจุภัณฑ์ เพื่อกำหนดหรือจ่ายแจกในราชอาณาจักร ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการจำหน่ายให้บุคคลตาม (๑)

(๔) ผู้ว่าจ้างให้ผลิตบรรจุภัณฑ์ภายใต้เครื่องหมายการค้าของตนเอง เพื่อกำหนดหรือจ่ายแจกในราชอาณาจักร เพื่อกำหนดหรือจ่ายแจกเองหรือนำไปใช้เพื่อการบริการแก่ผู้บริโภค

(๕) ผู้ประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัล ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ เพื่อกำหนดหรือจ่ายแจกในราชอาณาจักร ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบุคคลตาม (๑) – (๔)

“องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์” หมายความว่า ผู้ผลิตหรือบุคคลที่รวมกลุ่มกันตั้งแต่สองรายขึ้นไป สมาคม หรือองค์กรนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย เพื่อเป็นตัวแทนของผู้ผลิตในการส่งเสริมการเก็บรวบรวมและการคัดแยกบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วเพื่อนำไปแปรใช้ใหม่หรือจัดการอย่างยั่งยืน และการดำเนินการอื่นที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และต้องขึ้นทะเบียนกับกรมควบคุมมลพิษ

“ผู้บริโภค” หมายความว่า ผู้ที่ใช้บรรจุภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้บรรจุภัณฑ์

“ผู้จำหน่าย” หมายความว่า ผู้ขายและผู้ประกอบกิจการเพื่อกำหนดผลิตภัณฑ์หรือให้บริการที่มีการใช้บรรจุภัณฑ์

“ผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพเก็บรวบรวมหรือรับซื้อบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว หรือสถานประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยควบคุมการขายทอดตลาดและค่าของเก่า หรือสถานประกอบกิจการสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่ชำรุด ใช้แล้ว หรือเหลือใช้ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำส่งให้กับผู้ผลิต องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ หรือสถานที่แปรใช้ใหม่ ตามกฎหมายนี้

“ศูนย์รวบรวมและคัดแยก” หมายความว่า สถานที่ที่ผู้ผลิตหรือองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ จัดเตรียมไว้สำหรับรวบรวมและคัดแยกบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว

“สถานที่แปรใช้ใหม่” หมายความว่า สถานที่ซึ่งนำบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วมาแปรสภาพหรือจัดการเพื่อให้เหมาะสมกับการนำไปแปรใช้ใหม่ การนำมาใช้ซ้ำ หรือการนำไปใช้ประโยชน์อื่น

“สถานที่กำจัดบรรจุภัณฑ์” หมายความว่า สถานที่กำจัดมูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง หรือโรงงานปรับปรุงคุณภาพของเสีย รวมตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

“**ค่าบริการ**” หมายความว่า ค่าบริการที่ผู้ผลิตตามมาตรา ๓๓ ชำระให้แก่องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ ซึ่งเป็นตัวแทนของผู้ผลิตในการเก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วของผู้ผลิต ไปจัดการหรือดำเนินการอื่นที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“**ค่าธรรมเนียม**” หมายความว่า ค่าธรรมเนียมที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๑ สำหรับประเภทและชนิดบรรจุภัณฑ์ที่ยากต่อการเก็บกลับคืนเพื่อแปรใช้ใหม่ที่เรียกเก็บจากผู้ผลิตตามมาตรา ๓๕

“**กองทุน**” หมายความว่า กองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

“**หน่วยงานของรัฐ**” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“**พนักงานเจ้าหน้าที่**” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้

“**คณะกรรมการนโยบาย**” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน

“**คณะกรรมการบริหาร**” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน

“**คณะกรรมการกองทุน**” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

“**คณะกรรมการผู้ชำนาญการ**” หมายความว่า คณะกรรมการผู้ชำนาญการตามพระราชบัญญัตินี้

“**อธิบดี**” หมายความว่า อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

“**รัฐมนตรี**” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ รวมทั้งออกประกาศกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

นโยบายการส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการนโยบายการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน” ประกอบด้วย

- (๑) รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
- (๔) ผู้แทนจากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการผลิตผลิตภัณฑ์หรือการผลิตบรรจุภัณฑ์ จำนวนหนึ่งคน และการแปรใช้ใหม่บรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ
- (๕) ผู้แทนจากหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ใช้บรรจุภัณฑ์ จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๖) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวนสี่คน ประกอบด้วย

(ก) ผู้แทนจากภาคประชาสังคมและองค์กรภาคเอกชนที่ไม่แสวงกำไรซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและประสบการณ์เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม จำนวนสองคน

(ข) ผู้แทนจากสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรตามแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน การออกแบบและผลิตบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุศาสตร์ หรือการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ จำนวนสองคน

ให้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นกรรมการและเลขานุการ และอธิบดีเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้กรมควบคุมมลพิษเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการนโยบาย

มาตรา ๖ คณะกรรมการนโยบาย มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นชอบนโยบายส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนตามมาตรา ๑๗

(๒) ให้ความเห็นชอบการกำหนดรายละเอียดชนิด คุณภาพ คุณลักษณะ และวัตถุดิบหรือวัสดุที่ใช้ผลิตของบรรจุภัณฑ์ที่ต้องห้ามจำหน่าย ตามมาตรา ๒๒

(๓) ให้ความเห็นชอบการกำหนดห้ามใช้หรือจำกัดการใช้บรรจุภัณฑ์บางประเภทหรือบางชนิดในบางพื้นที่ ตามมาตรา ๒๕

(๔) ให้ความเห็นชอบในการกำหนดประเภทและชนิดบรรจุภัณฑ์ที่ยากต่อการเก็บกลับคืนเพื่อแปรใช้ใหม่ที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ตามมาตรา ๓๑

(๕) กำกับดูแลและเร่งรัดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ประกาศ ระเบียบและคำสั่งที่จำเป็นเพื่อให้พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน

(๖) เสนอแนะมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ ด้านการเงิน การคลัง รวมถึงมาตรการอื่นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อการปฏิบัติตามนโยบายและแผนส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน

(๗) เสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนต่อคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีขึ้นไป

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีละอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเดียวกันให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่กรรมการนั้นพ้นจากตำแหน่ง และให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ และในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้คณะกรรมการนโยบายประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๘ วรคหนึ่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗
- (๔) รัฐมนตรีให้ออกเพราะไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติ บกพร่องต่อหน้าที่หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๐ ให้ประชุมคณะกรรมการนโยบายอย่างน้อยปีละสองครั้ง

การประชุมคณะกรรมการนโยบายต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการนโยบาย ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการนโยบายมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณา หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการนโยบาย คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานตามมาตรา ๑๑ อาจเชิญบุคคลหรือหน่วยงานใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็นหรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลหรือหน่วยงานใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงหรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการบริหารจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน

มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการชุดหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการบริหารจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน” ประกอบด้วย

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม อธิบดีกรมศุลกากร อธิบดีกรมสรรพสามิต ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(๔) ผู้แทนจากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการผลิตผลิตภัณฑ์หรือการผลิตบรรจุภัณฑ์ จำนวนสี่คน เป็นกรรมการ

(๕) ผู้แทนจากหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ใช้บรรจุภัณฑ์ จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๖) ผู้แทนจากสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย จำนวนหนึ่งคน และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๗) ผู้แทนจากสภาองค์กรของผู้บริโภค จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๘) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวนห้าคน ประกอบด้วย

(ก) ผู้แทนจากผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(ข) ผู้แทนจากสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรที่ทำงานด้านวิชาการ ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรตามแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน การออกแบบ และผลิตบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุศาสตร์ หรือการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ จำนวนสี่คน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๘) จะต้องไม่เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ ในเวลาเดียวกัน ทั้งนี้ การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้นำความในมาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริหารโดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการบริหาร มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะการจัดทำนโยบายส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนต่อคณะกรรมการนโยบายตามมาตรา ๑๗

(๒) ให้คำแนะนำรัฐมนตรีในการจัดทำแผนส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนตามมาตรา ๑๘

(๓) จัดทำข้อเสนอการกำหนดรายละเอียดชนิด คุณภาพ คุณลักษณะ และวัตถุดิบ หรือวัสดุที่ใช้ผลิตของบรรจุภัณฑ์ที่ต้องห้ามจำหน่าย ตามมาตรา ๒๒ เสนอต่อรัฐมนตรี

(๔) จัดทำข้อเสนอการกำหนดห้ามใช้หรือจำกัดการใช้บรรจุภัณฑ์บางประเภทหรือบางชนิดในบางพื้นที่ตามมาตรา ๒๕ เสนอต่อรัฐมนตรี

(๕) ให้ความเห็นชอบในการกำหนดประเภทและชนิดของบรรจุภัณฑ์ที่จะต้องถูกเก็บรวบรวมเพื่อนำมาแปรใช้ใหม่ ตามมาตรา ๓๐

(๖) จัดทำข้อเสนอในการกำหนดประเภทและชนิดบรรจุภัณฑ์ที่ยากต่อการเก็บกลับคืนเพื่อแปรใช้ใหม่ที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ตามมาตรา ๓๑

(๗) ให้ความเห็นชอบในการกำหนดแนวทางการคำนวณค่าบริการขององค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ตามมาตรา ๓๔

(๘) กำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน รวมทั้งมาตรการส่งเสริมเพื่อให้หน่วยงานของรัฐสนับสนุนการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน

(๙) ประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนในเรื่องการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน

(๑๐) ดำเนินการให้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพและมาตรฐานของการส่งเสริมการออกแบบและคัดเลือกวัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของกระบวนการแปรใช้ใหม่ภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน

(๑๑) เสนอแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนต่อคณะกรรมการนโยบาย

(๑๒) เสนอรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนต่อคณะกรรมการนโยบายเป็นประจำทุกปี

(๑๓) การปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๕ การประชุมคณะกรรมการบริหารต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการนโยบาย ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการ คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการผู้ชำนาญการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๓

นโยบายและแผนส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน

มาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการบริหาร และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายจัดทำนโยบายส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนห้าปี

การจัดทำนโยบายส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนตามวรรคหนึ่งให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนการจัดการมูลฝอย หรือแผนเศรษฐกิจหมุนเวียน หรือแผนอื่นที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วย

เมื่อนโยบายส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนซึ่งคณะกรรมการนโยบายเห็นชอบ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและเผยแพร่ต่อสาธารณะตามช่องทางที่ผู้ประกอบการและประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการบริหารจัดการทำแผนส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนห้าปี และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและเผยแพร่ต่อสาธารณะตามช่องทางที่ผู้ประกอบการและประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย

แผนส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนตามวรรคหนึ่ง ต้องมีรายละเอียดอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) เป้าหมายการจัดการบรรจุภัณฑ์ต้นทาง การจัดการกลางทาง และการจัดการหลังการบริโภคโดยการเก็บรวบรวมและการแปรรูปใหม่บรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วและเป้าหมายอื่นที่สนับสนุนการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนภายใต้บรรจุภัณฑ์ห้าประเภท ได้แก่ แก้ว โลหะ กระดาษ พลาสติก และวัสดุประกอบ

(๒) มาตรการส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และการจัดการหลังการบริโภคเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

(๓) การกำหนดมาตรฐานการบริหารจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนที่สอดคล้องกับหลักการสากล

(๔) การดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน

(๕) กระบวนการเผยแพร่ความรู้และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน

การจัดทำแผนส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปตามหมวด ๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ และคำนึงถึงความสอดคล้องกับนโยบายส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน ตามมาตรา ๑๗ โดยต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียและภาคประชาสังคมด้วย

แผนส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนตามวรรคหนึ่ง ให้มีชนิดบรรจุภัณฑ์ที่ต้องได้รับการจัดการอย่างยั่งยืนภายใต้บรรจุภัณฑ์ห้าประเภท ได้แก่ แก้ว โลหะ กระดาษ พลาสติก และวัสดุประกอบ

มาตรา ๑๙ ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีภารกิจตามที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนตามมาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบายและแผนนั้น และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปโดยบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด ให้กรมควบคุมมลพิษทำหน้าที่ประสานงาน ติดตาม และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนดังกล่าวเป็นประจำทุกปี เสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย และให้มีอำนาจให้คำแนะนำต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามนโยบายและแผนนี้

หมวด ๒

การบริหารจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน

ส่วนที่ ๑

การจัดการต้นทาง

มาตรา ๒๐ การกำหนดมาตรการจัดการบรรจุภัณฑ์ต้นทาง มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเลือกวัตถุดิบหรือวัสดุที่ใช้ผลิต การออกแบบ กระบวนการผลิต การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงบรรจุภัณฑ์ในรูปแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้เหมาะสมกับการบริโภคในลักษณะใช้ซ้ำหรือลดการใช้ และการจัดการหลังการบริโภคที่สามารถแปรรูปใหม่ได้อย่างเป็นระบบ ปลอดภัยต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม รวมถึงมาตรการส่งเสริมที่ก่อให้เกิดการดำเนินการอันจะทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ปลอดภัย และพัฒนาศักยภาพในการนำบรรจุภัณฑ์กลับมาแปรรูปใหม่

การกำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมการออกแบบและคัดเลือกวัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่ง ต้องครอบคลุมถึงการออกแบบเพื่อให้เกิดการนำบรรจุภัณฑ์กลับมาแปรรูปใหม่ (Design for Recycling) การกำหนดบรรจุภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของวัสดุที่นำกลับมาใช้ใหม่ (Post - Consumer Recycle Plastic : PCR) การควบคุมสารเคมีที่ใช้ในบรรจุภัณฑ์ (Chemicals of Concern) การออกแบบบรรจุภัณฑ์หรือระบบเติมผลิตภัณฑ์เพื่อสนับสนุนให้เกิดการใช้อัตราการใช้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือมาตรฐานที่กฎหมายอื่นกำหนดประกอบด้วย

มาตรา ๒๑ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่สนับสนุนมาตรการการจัดการบรรจุภัณฑ์ต้นทาง อย่างน้อย ดังนี้

- (๑) จัดให้มีระบบการรับรองวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของวัสดุรีไซเคิล
- (๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคใช้บรรจุภัณฑ์ที่มีการออกแบบและคัดเลือกวัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๓) ส่งเสริมภาพลักษณ์และกลไกตลาดบรรจุภัณฑ์ที่มีการออกแบบและคัดเลือกวัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๔) สนับสนุนมาตรการแสดงสัญลักษณ์บนบรรจุภัณฑ์เพื่อบ่งชี้ว่าเมื่อบรรจุภัณฑ์นั้นแปรสภาพเป็นบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว จะได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ปลอดภัยและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้ง่ายต่อการคัดแยกและสร้างการเรียนรู้ของประชาชน
- (๕) จัดสรรทุนวิจัยหรือทุนการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ให้กับ หน่วยงานของรัฐ สถาบันอุดมศึกษา ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ที่มีความพร้อมและศักยภาพในการวิจัยหรือการนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน
- (๖) ส่งเสริมให้ผู้ผลิตมีแผนการจัดการบรรจุภัณฑ์ตั้งแต่ต้นทาง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการดำเนินงานตาม (๑) - (๕)

การสนับสนุนตามวรรคหนึ่ง หมายความว่ารวมถึง การให้สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนด้านภาษีการเข้าถึงเงินกู้ ดอกเบี้ยต่ำของภาครัฐ การประชาสัมพันธ์ของภาครัฐ การส่งเสริมภาพลักษณ์และกลไกตลาด การสนับสนุนการวิจัย และพัฒนาการออกแบบเพื่อส่งเสริมการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือมาตรการอื่นใดที่คณะกรรมการบริหารหรือคณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๒ ให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอของคณะกรรมการบริหารและโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติออกประกาศกำหนดรายละเอียดชนิด คุณภาพ คุณลักษณะ และวัตถุดิบหรือวัสดุที่ใช้ผลิต ของบรรจุภัณฑ์ที่ต้องห้ามจำหน่าย ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความเหมาะสมของการใช้บรรจุภัณฑ์อื่นเพื่อทดแทนการห้ามจำหน่ายด้วย

ส่วนที่ ๒ การจัดการกลางทาง

มาตรา ๒๓ การกำหนดมาตรการจัดการบรรจุภัณฑ์กลางทาง มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคและการเลือกบริโภคบรรจุภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการสนับสนุนให้ผู้บริโภคใช้บรรจุภัณฑ์ในลักษณะใช้ซ้ำหรือลดการใช้หรือหลีกเลี่ยงบรรจุภัณฑ์ที่ไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนให้ผู้จำหน่ายอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้บริโภคปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภค อันจะทำให้เกิดการใช้บรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน

การกำหนดมาตรการส่งเสริมผู้บริโภคเพื่อมุ่งเน้นการส่งเสริม สนับสนุน สร้างความรู้ ความเข้าใจ รับผิดชอบ หรือสร้างความร่วมมือตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บริโภคเลือกบริโภคบรรจุภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงการนำบรรจุภัณฑ์มาใช้ซ้ำเพื่อลดการใช้บรรจุภัณฑ์

การกำหนดมาตรการส่งเสริมผู้จำหน่ายเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้บริโภคตามวรรคหนึ่ง ให้มุ่งเน้นการส่งเสริมให้ผู้จำหน่ายสื่อสาร ให้ข้อมูล และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้บริโภคและประชาชน เพื่อสร้างความเข้าใจและส่งเสริมให้เกิดการลดการใช้บรรจุภัณฑ์ การจำหน่ายบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงให้ผู้บริโภคสามารถนำบรรจุภัณฑ์ของตนเองมาใช้ในการซื้อผลิตภัณฑ์หรือรับบริการเพื่อลดการใช้บรรจุภัณฑ์ (Refill Station) โดยต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และคำนึงถึงขนาดของพื้นที่จำหน่าย ความปลอดภัยและสุขอนามัยของผู้บริโภคเป็นสำคัญ

มาตรการส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์กลางทางตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า รวมถึง การส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน การเสริมสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการบริโภคที่เหมาะสม ลดการบริโภคที่ฟุ่มเฟือย ส่งเสริมการจัดซื้อบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือส่งเสริมความร่วมมือภาครัฐและเอกชนในการลดเลิกใช้บรรจุภัณฑ์แบบใช้ครั้งเดียว

มาตรา ๒๔ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ส่งเสริมให้ผู้บริโภคและผู้จำหน่ายเกิดการใช้บรรจุภัณฑ์และการนำบรรจุภัณฑ์มาใช้ซ้ำ ตามมาตรการส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอของคณะกรรมการบริหารและโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบาย มีอำนาจออกประกาศกำหนดห้ามใช้หรือจำกัดการใช้บรรจุภัณฑ์บางประเภทหรือบางชนิดในบางพื้นที่

การออกประกาศตามวรรคหนึ่งให้คำนึงถึงการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริโภคและรูปแบบธุรกิจ โดยเฉพาะการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้มาทดแทน รวมถึงการประเมินความเสียหายของคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะการหลุดรอดของบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วสู่ธรรมชาติและผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผลิตภัณฑ์

ส่วนที่ ๓ การจัดการหลังการบริโภค

มาตรา ๒๖ การจัดการบรรจุภัณฑ์หลังการบริโภค มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบการจัดการบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วหลังการบริโภค โดยการคัดแยก การเก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว และการแปรใช้ใหม่ เพื่อให้เกิดการคัดแยกประเภทบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วและส่งคืนบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วเข้าสู่กระบวนการนำกลับมาใช้ใหม่ รวมถึงการกำจัดที่ถูกต้องเพื่อป้องกันมิให้เกิดการหลุดรอดของบรรจุภัณฑ์ออกสู่สิ่งแวดล้อม ภายใต้การมีส่วนร่วมและรับผิดชอบร่วมกันของหน่วยงานของรัฐ ผู้ผลิต ผู้บริโภค ผู้จำหน่าย ผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว สถานที่แปรใช้ใหม่ และสถานที่กำจัดบรรจุภัณฑ์

มาตรา ๒๗ การจัดการบรรจุภัณฑ์หลังการบริโภค ให้มุ่งเน้นการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบการจัดการบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วหลังการบริโภคภายใต้การมีส่วนร่วมและห่วงโซ่ความรับผิดชอบต่อร่วมกัน โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้บริโภคคัดแยกบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วตามมาตรา ๓๐ ออกจากมูลฝอย

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้จำหน่ายมีจุดรับคืน จุดพัก หรือจุดคัดแยกบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว เพื่ออำนวยความสะดวกและสนับสนุนให้ผู้บริโภคคัดแยกบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วตามมาตรา ๓๐ ออกจากมูลฝอย ภายใต้ความปลอดภัยและสุขอนามัยของผู้บริโภคเป็นสำคัญ

(๓) พัฒนาระบบการจัดการให้ผู้จำหน่าย ผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว สถานที่แปรใช้ใหม่ และสถานที่กำจัดบรรจุภัณฑ์ สนับสนุนผู้ผลิตหรือองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้เกิดการคัดแยก การเก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว และการแปรใช้ใหม่ เพื่อให้เป็นไปตามแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์

มาตรา ๒๘ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนให้มีระบบการเก็บรวบรวมมูลฝอยแบบแยกประเภทที่มีศักยภาพ และให้เป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมในการกำจัดมูลฝอย โดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ ผู้ผลิต องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ ผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว และสถานที่กำจัดบรรจุภัณฑ์

มาตรา ๒๙ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่เพิ่มศักยภาพ สนับสนุน และส่งเสริมระบบการคัดแยก การเก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว การแปรใช้ใหม่ และการกำจัด รวมถึงการสร้างความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมให้ผู้ผลิต องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ ผู้จำหน่าย ผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว สถานที่แปรใช้ใหม่ สถานที่กำจัดบรรจุภัณฑ์ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การจัดการบรรจุภัณฑ์เป็นไปตามแผนส่งเสริมการจัดการบรรจุภัณฑ์ อย่างยั่งยืนตามหน้าที่และอำนาจที่กฎหมายกำหนด

การเพิ่มศักยภาพ สนับสนุน และส่งเสริมตามวรรคหนึ่ง หมายความว่ารวมถึง การดูแล เสริมสร้างคุณภาพชีวิต การพัฒนาศักยภาพ การขึ้นทะเบียนผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว การนำเข้าเครื่องจักรปลอดภาษี การส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจแปรใช้ใหม่ การเข้าถึงเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำของภาครัฐ หรือสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนอื่นใดที่กฎหมายกำหนด

หมวด ๓

การจัดการบรรจุภัณฑ์ตามหลักความรับผิดชอบต่อเพิ่มขึ้นของผู้ผลิต

ส่วนที่ ๑

ประเภทและชนิดบรรจุภัณฑ์

มาตรา ๓๐ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารมีอำนาจออกประกาศกำหนดประเภท และชนิดของบรรจุภัณฑ์ที่จะต้องถูกเก็บรวบรวมเพื่อนำมาแปรใช้ใหม่

มาตรา ๓๑ ให้รัฐมนตรีโดยข้อเสนอของคณะกรรมการบริหารและโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบาย มีอำนาจออกประกาศกำหนดประเภท ชนิด และอัตราค่าธรรมเนียมของบรรจุภัณฑ์ที่ยากต่อการเก็บกลับคืนเพื่อแปรใช้ใหม่ ทั้งนี้ มิให้หมายความรวมถึงบรรจุภัณฑ์ตามมาตรา ๓๐

ส่วนที่ ๒ หน้าที่ของผู้ผลิต

มาตรา ๓๒ เมื่อมีการประกาศกำหนดประเภทและชนิดของบรรจุภัณฑ์ที่จะต้องถูกเก็บรวบรวมเพื่อนำมาแปรใช้ใหม่ตามมาตรา ๓๐ แล้ว ให้ผู้ผลิตขึ้นทะเบียนต่อกรมควบคุมมลพิษภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศกำหนดประเภทและชนิดของบรรจุภัณฑ์ในราชกิจจานุเบกษา

การขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ผู้ผลิตตามวรรคหนึ่ง อาจได้รับการยกเว้นไม่ต้องขึ้นทะเบียนและไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืนประกาศกำหนด

มาตรา ๓๓ ผู้ผลิตตามมาตรา ๓๒ มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับคืน จัดเก็บ และรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วมาแปรใช้ใหม่

(๒) สื่อสารและให้ข้อมูลต่อผู้บริโภคและประชาชน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการคัดแยกประเภทบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว การส่งคืนบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วกลับมาจัดการ

ผู้ผลิตอาจมอบให้องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ดำเนินการตามความรับผิดชอบของตนตาม (๑) และ (๒) โดยเสียค่าบริการก็ได้

ผู้ผลิตที่ได้มอบให้องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ดำเนินการตามวรรคสอง ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดทำแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ตามมาตรา ๔๔

มาตรา ๓๔ ให้ผู้ผลิตตามมาตรา ๓๒ จัดทำแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ตามมาตรา ๔๔ เสนอต่อกรมควบคุมมลพิษ เพื่อให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการขึ้นทะเบียน โดยต้องเสนอแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ของปีถัดไปภายในเดือนกันยายนของปีก่อนหน้า

เมื่อแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ผู้ผลิตดำเนินการตามแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ โดยการรับคืน จัดเก็บ และรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วตามมาตรา ๓๐ หรือการดำเนินงานอื่นใด เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ และรายงานผลการดำเนินงานต่อกรมควบคุมมลพิษเป็นประจำทุกปีภายในสิ้นปีปฏิทิน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่ไม่สามารถเก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วตามมาตรา ๓๐ ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ตามมาตรา ๔๔ ให้ผู้ผลิตดำเนินการปรับปรุงแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ที่จะเสนอในครั้งถัดไป และให้เสนอมาตรการเพิ่มเติมเพื่อที่จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้มาพร้อมกับแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ด้วย

มาตรา ๓๕ เมื่อมีการประกาศกำหนดประเภทและชนิดบรรจุภัณฑ์ที่การเก็บกลับคืนเพื่อแปรใช้ใหม่ที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๓๑ แล้ว ให้ผู้ผลิตมีหน้าที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมให้แก่กรมควบคุมมลพิษตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๓

หน้าที่ขององค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์

มาตรา ๓๖ ผู้ใดมีความประสงค์จัดตั้งองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ขึ้น เพื่อเป็นตัวแทนของผู้ผลิตในการรับคืน จัดเก็บ และรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว ให้ขึ้นทะเบียนต่อกรมควบคุมมลพิษตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๗ องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นตัวแทนของผู้ผลิตเพื่อการดำเนินการในความรับผิดชอบตามมาตรา ๓๓ (๑) และ (๒)
- (๒) จัดทำและพัฒนาแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ตามมาตรา ๔๔ เพื่อรองรับการดำเนินการตามความรับผิดชอบที่ได้รับมอบมาจากผู้ผลิตตาม (๑)
- (๓) ทำข้อตกลงกับผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว สถานที่แปรใช้ใหม่ สถานที่กำจัดบรรจุภัณฑ์ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มีการรับคืน จัดเก็บ และรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วตามมาตรา ๓๐ และส่งไปแปรใช้ใหม่หรือส่งไปกำจัด ตามแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์
- (๔) กำหนดค่าบริการสำหรับผู้ผลิตตาม (๑) ตามแนวทางการคำนวณค่าบริการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๙
- (๕) จัดให้มีระบบเก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วในทุกจังหวัด ด้วยการสนับสนุนของผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเก็บรวบรวมและคัดแยกบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วตามมาตรา ๓๐ ออกจากมูลฝอยอื่น
- (๖) ส่งเสริมและสนับสนุนผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว สถานที่แปรใช้ใหม่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน
- (๗) สนับสนุนโครงการหรือกิจกรรมป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการหลุดรอดของบรรจุภัณฑ์สู่ธรรมชาติ
- (๘) ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน
- (๙) ปฏิบัติการอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๘ ให้องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์จัดทำแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ตามมาตรา ๔๔ เสนอต่อกรมควบคุมมลพิษ เพื่อให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับการขึ้นทะเบียน โดยต้องเสนอแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ของปีถัดไปภายในเดือนกันยายนของปีก่อนหน้า

เมื่อแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ดำเนินการตามแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์นั้น โดยการทำข้อตกลงกับผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว สถานที่แปรใช้ใหม่ สถานที่กำจัดบรรจุภัณฑ์ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการรับคืน จัดเก็บ รวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว หรือการดำเนินงานอื่นใด ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ และรายงานผลการดำเนินงานต่อกรมควบคุมมลพิษเป็นประจำทุกปี ภายในสิ้นปีปฏิทิน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีที่ไม่สามารถเก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วมาแปรใช้ใหม่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ตามมาตรา ๔๔ ให้องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ดำเนินการปรับปรุง

แผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ที่จะเสนอในครั้งถัดไป และให้เสนอมาตรการเพิ่มเติมเพื่อที่จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มาพร้อมกับแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ด้วย

มาตรา ๓๙ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหาร มีอำนาจออกประกาศกำหนดแนวทางการคำนวณค่าบริการขององค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์

ส่วนที่ ๔

หน้าที่ของผู้บริโภค ผู้จำหน่าย ผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ และสถานที่แปรใช้ใหม่

มาตรา ๔๐ ผู้บริโภคมีหน้าที่คัดแยกบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วตามมาตรา ๓๐ ออกจากมูลฝอย ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร บ้านเรือน สำนักงาน หรือสถานที่อื่นใด มีหน้าที่จัดให้มีการคัดแยกบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วตามมาตรา ๓๐ ออกจากมูลฝอย ห้ามผู้ใดทิ้งบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วตามมาตรา ๓๐ รวมกับมูลฝอย การดำเนินการตามมาตรานี้หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขใดไว้ ก็ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๔๑ ให้ผู้จำหน่าย ผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว และสถานที่แปรใช้ใหม่สนับสนุนผู้ผลิตหรือองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้เกิดการคัดแยก การเก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว และการแปรใช้ใหม่ตามแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์

ผู้จำหน่าย ผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว และสถานที่แปรใช้ใหม่รายใดมีความประสงค์จะเข้าร่วมสนับสนุนผู้ผลิตหรือองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ตามวรรคหนึ่ง ให้ขึ้นทะเบียนกับผู้ผลิตหรือองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ที่ได้ดำเนินงานร่วมกัน แล้วแต่กรณี ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด และมีสิทธิได้รับการส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้

ส่วนที่ ๕

หน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๔๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการจัดการบรรจุภัณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ผู้บริโภค หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร บ้านเรือน สำนักงาน หรือสถานที่อื่นใดคัดแยกบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วตามมาตรา ๓๐
- (๒) จัดระบบการเก็บรวบรวมมูลฝอยแบบแยกประเภท
- (๓) รายงานข้อมูลปริมาณบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วตามมาตรา ๓๐ ที่จัดเก็บได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด หรือเมื่ออธิบดีร้องขอ

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่มีบรรจุภัณฑ์ตามมาตรา ๓๐ ปนอยู่กับมูลฝอยที่จัดเก็บโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตหรือมอบหมายตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี แจ่งไปยังผู้ผลิต หรือองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์เพื่อให้มารับคืนบรรจุภัณฑ์ดังกล่าวต่อไป

ให้ผู้ผลิตหรือองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ แล้วแต่กรณี สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เมื่อมีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ผู้ผลิต องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ หรือกรมควบคุมมลพิษพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ผลิต องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ หรือกรมควบคุมมลพิษ แล้วแต่กรณี แจ่งให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งมาตรานี้ในคราวถัดไป และหากพบว่าองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นยังฝ่าฝืนไม่ดำเนินการตามที่ได้มีการแจ่งไปแล้ว ให้กรมควบคุมมลพิษ แจ่งไปยังผู้กำกับดูแลองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เพื่อให้ดำเนินการกำกับดูแลและสั่งการให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งมาตรานี้ต่อไป

หมวด ๔

แผนความรับผิดชอบต่อการจัดการบรรจุภัณฑ์

มาตรา ๔๔ การเสนอแผนความรับผิดชอบต่อการจัดการบรรจุภัณฑ์ของผู้ผลิตตามมาตรา ๓๔ หรือองค์กร รับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ตามมาตรา ๓๘ ต้องมีรายละเอียดอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) ประเภท ชนิด และปริมาณน้ำหนักรับบรรจุภัณฑ์ที่ครอบคลุมภายใต้แผนความรับผิดชอบต่อการจัดการ บรรจุภัณฑ์

(๒) เป้าหมายของบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วที่จะเก็บรวบรวมเพื่อนำกลับมาใช้ซ้ำและการแปรใช้ใหม่ เป็นปริมาณ น้ำหนัก โดยแยกตามประเภทของบรรจุภัณฑ์ตามมาตรา ๓๐

(๓) วิธีการขนส่งและมาตรฐานการนำบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วตามมาตรา ๓๐ ที่เก็บรวบรวมได้มาใช้ซ้ำและ การแปรใช้ใหม่ หรือกำจัด

(๔) วิธีการสื่อสารและให้ข้อมูลต่อผู้บริโภคหรือประชาชน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการคัดแยกประเภทและชนิด บรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว การส่งคืนบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วตามมาตรา ๓๐

(๕) วิธีการป้องกันไม่ใหบรรจุภัณฑ์หลุดรอดออกสู่สิ่งแวดล้อม

(๖) การประมาณการค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผน และวิธีการจัดการทางการเงินเพื่อรองรับค่าใช้จ่าย ที่เกิดขึ้นในอนาคต

(๗) ชื่อและสถานที่ตั้งของผู้จำหน่าย ผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว ศูนย์รวบรวมและคัดแยก สถานที่ แปรใช้ใหม่ สถานที่กำจัดบรรจุภัณฑ์ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เข้ามาสนับสนุนการดำเนินการตามแผนความ รับผิดชอบต่อการจัดการบรรจุภัณฑ์

(๘) รายละเอียดอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ในกรณีผู้เสนอแผนความรับผิดชอบต่อการจัดการบรรจุภัณฑ์ เป็นองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ ให้เพิ่มเติมรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) รายชื่อผู้ผลิตที่เข้าร่วมเป็นสมาชิก และประเภท ชนิด และปริมาณน้ำหนักรับบรรจุภัณฑ์ของผู้ผลิต แต่ละรายครอบคลุมภายใต้แผนความรับผิดชอบต่อการจัดการบรรจุภัณฑ์

(๒) แนวทางการจัดให้มีระบบเก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วตามมาตรา ๓๐ ในทุกจังหวัด และการสนับสนุน ผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วตามมาตรา ๓๐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) แนวทางการส่งเสริมผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว สถานที่แปรใช้ใหม่ สถานที่กำจัดบรรจุภัณฑ์ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน

(๔) วิธีการคิดค่าบริการและประมาณการรายได้จากค่าบริการที่จะเรียกเก็บได้จากผู้ผลิตที่เข้าร่วมเป็นสมาชิก โดยคำนึงถึงการส่งเสริมให้ผู้ผลิตปรับเปลี่ยนให้บรรจุภัณฑ์ของตนมีต้นทุนการจัดการลดลงหรือสามารถจัดการได้ง่ายขึ้น แผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ตามมาตรา ๔๔ ให้เป็นไปตามรูปแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๔๕ ให้คณะกรรมการบริหาร แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการเพื่อทำหน้าที่พิจารณาแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ ซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง และจะต้องมีเจ้าหน้าที่จากกรมควบคุมมลพิษร่วมเป็นกรรมการอยู่ด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งกรรมการผู้ชำนาญการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารประกาศกำหนด

มาตรา ๔๖ เมื่อกรมควบคุมมลพิษได้รับแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์แล้ว หากเห็นว่าแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ที่ได้จัดทำให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๔ หรือมีเอกสารไม่ครบถ้วน ให้กรมควบคุมมลพิษแจ้งให้ผู้เสนอแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่ได้รับแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วน และส่งให้กรมควบคุมมลพิษอีกครั้งภายในสิบห้าวัน

ในกรณีที่กรมควบคุมมลพิษเห็นว่าแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ที่ได้จัดทำถูกต้อง และมีเอกสารครบถ้วนหรือได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องครบถ้วนตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้กรมควบคุมมลพิษ เสนอให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาต่อไป

ให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ตามวรรคสองให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์นั้น

ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการไม่อาจพิจารณาได้ทันตามที่กำหนดไว้ในวรรคสาม คณะกรรมการผู้ชำนาญการอาจขยายเวลาพิจารณาได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบห้าวัน หากคณะกรรมการผู้ชำนาญการมิได้พิจารณาแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาตามที่กำหนด ให้ถือว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบแล้ว

ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการ เห็นว่าแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ไม่สมบูรณ์ มีข้อบกพร่องหรือไม่อาจปฏิบัติได้ ให้กรมควบคุมมลพิษแจ้งให้ผู้เสนอแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการ เพื่อแก้ไขให้สมบูรณ์หรือให้เป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการและส่งให้กรมควบคุมมลพิษอีกครั้งภายในสามสิบวัน เพื่อนำเสนอให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์

ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ ความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๗ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ของผู้ผลิตตามมาตรา ๓๔ หรือองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ตามมาตรา ๓๘ ต้องมีเนื้อหาอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) ปริมาณการเก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์โดยแยกตามชนิดและประเภทของบรรจุภัณฑ์ เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่เสนอในแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์

(๒) ปริมาณของบรรจุภัณฑ์ที่นำกลับมาใช้ซ้ำ นำไปแปรใช้ใหม่ และนำไปกำจัด เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่เสนอในแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์

(๓) ปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงานและเนื้อหาอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ของปีถัดไป

หมวด ๕

การตรวจสอบและควบคุม

มาตรา ๔๘ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในอาคาร สถานที่ หรือเขตที่ตั้งของผู้ผลิต องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ ผู้จำหน่าย ผู้เก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์รวบรวมและคัดแยก สถานที่แปรใช้ใหม่ และสถานที่กำจัดบรรจุภัณฑ์ ภายใต้แผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ เพื่อตรวจสอบและควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ เพื่อดำเนินการตรวจสอบกรณีที่มีข้อเท็จจริงปรากฏหรือมีเหตุอันสมควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกผู้ผลิต องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณา

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่ผู้ผลิต หรือองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ใดไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ หรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำเพื่อแก้ไข ปรับปรุง หรือดำเนินการใดให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดได้

หากผู้ผลิต หรือองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำตามวรรคหนึ่งภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ผลิต หรือองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ กระทำการ งดเว้นกระทำการ หรือแก้ไขปรับปรุงหรือดำเนินการอื่นใดให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดได้

มาตรา ๕๐ เมื่อผู้ผลิตได้รับคำสั่งตามมาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๔๙ หากไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ที่ได้รับคำสั่งนั้น มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

มาตรา ๕๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้ซึ่งมีหน้าที่หรือมีส่วนเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก ตามสมควร และให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ในการปฏิบัติงาน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง บัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๒ ผู้ผลิตหรือองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์รายใด ไม่สามารถเก็บรวบรวมบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว มาแปรใช้ใหม่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ ภายหลังจากที่ได้เสนอ มาตรการเพิ่มเติมเพื่อที่จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายตามมาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๓๘ แล้ว ต้องระวางโทษ ปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งล้านบาท และปรับรายวันไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทจนกว่าจะดำเนินการให้ถูกต้อง

มาตรา ๕๓ ผู้ผลิตหรือองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์รายใด รายงานผลการดำเนินการตามแผน ความรับผิดชอบการจัดการบรรจุภัณฑ์ตามมาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๓๘ แล้วแต่กรณี โดยแสดงข้อความอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๕๔ ผู้ใดจำหน่ายบรรจุภัณฑ์ที่มีการห้ามจำหน่ายตามมาตรา ๒๒ หรือใช้บรรจุภัณฑ์ที่มีการห้ามใช้ หรือจำกัดการใช้บรรจุภัณฑ์ตามมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๕๕ ผู้ผลิตหรือองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์ รายใด ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ หรือ มาตรา ๓๖ แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งล้านบาท และปรับรายวันไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาท จนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๕๖ ผู้ผลิตตามมาตรา ๓๕ รายใด ฝ่าฝืนหรือไม่ชำระค่าธรรมเนียมหรือเสียค่าธรรมเนียมไม่ครบถ้วน ต้องระวางโทษปรับเป็นพินัยเป็นจำนวนสองเท่าของค่าธรรมเนียมที่กำหนดท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๗ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร บ้านเรือน สำนักงาน หรือสถานที่อื่นใด มิได้จัดให้มีการคัดแยก ตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๕๘ ผู้ใดทิ้งบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วตามมาตรา ๓๐ รวมกับมูลฝอย ตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม ต้องระวาง โทษปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๕๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม มาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๔๙ ต้องระวางโทษปรับเป็นพินัยไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการ สั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่ทำการจนเป็นเหตุให้ นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๖๑ บรรดาเงินค่าปรับเป็นพินัยตามหมวด ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ และเงินค่าธรรมเนียมซึ่งเก็บจากผู้ผลิตตามมาตรา ๓๕ให้นำส่งเข้ากองทุนโดยไม่ต้องนำเงินรายได้ส่งเข้าคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

คณะกรรมการกองทุนอาจพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณจากกองทุนเพื่อสมทบหรือสนับสนุนการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยการเสนอของคณะกรรมการบริหาร และให้ถือว่าเป็นเงินช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการใด ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๒ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๕ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการ และอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๓ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการบริหารประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการ และอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริหารตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๔ การดำเนินการออกประกาศ ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๖๕ ในวาระเริ่มแรก ให้องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์จัดตั้งขึ้นโดยการสนับสนุนของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เป็นองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์แห่งชาติ โดยให้สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยทำหน้าที่หน่วยธุรการองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์แห่งชาติ และให้หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้ดำเนินการจัดตั้งองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์แห่งชาติภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อครบห้าปีหลังจากที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์แห่งชาติ โดยการสนับสนุนของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประเมินความจำเป็นในการให้มืองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์แห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ต่อไป และเสนอคณะกรรมการบริหารจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน เพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยในกรณีมีความจำเป็นต้องมืองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์แห่งชาติต่อไป ให้เสนอแนะหน่วยงานที่จะทำหน้าที่หน่วยธุรการของคณะกรรมการต่อไปด้วย ในกรณีที่เห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมืองค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์แห่งชาติดังกล่าวต่อไป ให้องค์กรรับผิดชอบจัดการบรรจุภัณฑ์แห่งชาติดังกล่าวสิ้นสุดลงนับแต่ห้าปีหลังจากที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

อัตราค่าธรรมเนียม

ค่าธรรมเนียมสำหรับประเภทและชนิดบรรจุภัณฑ์

ที่ยากต่อการเก็บกลับคืน เพื่อแปรใช้ใหม่ สามารถเรียกเก็บได้

ไม่เกินกว่า ๖๐ บาทต่อ ๑ กิโลกรัม

ฉบับร่าง